

NEDEN SARI SAYFA?*

"Bu sarı sayfaların ne lüzumu var efendim? Biz teknik elemanız. Politika ile uğraşmak bizim işimiz değildir. Aslında politika ile uğraşmak çok zaman ister. Aylak adam işidir. Biz mesleğimizin gereğini yerine getirince ötesine karışmamalıyız, iyi araştırmalar yapsak, Türkiye'yi sanayileştirir böylece ithalât azaltarak yurtseverliğimizi göstermiş oluruz. Üst tarafı bizi ilgilendirmez. Üst tarafını yukarıdaki yetkililer halleder. İşte bu yüzden sarı sayfalar lüzumsuzdur. Lüzumsuz ne demek efendim? Düpedüz suçtur. Bizim gibi politika ile uğraşmayan insanların odası nasıl politika ile uğraşmış?"

Şimdiye kadar Oda'mızın ve Yayın Kurulumuzun izlediği yola karşı yöneltilen eleştirinin özeti budur. Bu eleştiri haklı bir eleştiri midir? Yoksa tarafsız görünüş kafaları bulandırmaya çabalayan ve aslında iktidarın politikasını hakim kılmak isteyen bir azınlığın mühendis saflarına "yaymaya çalıştığı bir kof fikir midir? Öyle görünüyör ki bu mesele mühendis topluluğu içindeki çelişmelerin su yüzüne çıkmış ifadesidir. Nasıl bir politika izlenmelidir meselesinden önce «Politika yapılmalı mıdır?» sorusunu cevaplamak gerekiyor. Yayın Kurulu bu konudaki çeşitli yazılarda düşüncelerini ortaya koydu. Fakat sırf bu konuyu ele alan bir yazı yayınlayarak - Kongre öncesinde durumu bir kere daha göze batırmak yararlıdır.

Politika yapmayalım propogandası politika yapmaktır

"Politika yapmayalım" diyenleri iki grupta ele almak gerekir. Birinci grup: Bu fikri samimi olarak benimseyen, politikayı dar anlamı ile "milletvekili seçilmek" şeklinde

anlayan arkadaşların oluşturduğu gruptur. Bunlar burjuva politikacılarının şarlatanlıkları karşısında kabuğuna çekilip rahatlamak isteyen, "bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın" diyerek kişisel kaygularına ağırlık taniyan arkadaşlardır. Bunlar "politika yapmayalım" diyenlerin - belki de bütün mühendislerin- çoğunluğunu oluştururlar, ikinci grup: Bilinçli olarak, bir propoganda olarak "bu fikri yayanların, çıkarlarını bu fikrin ardında gizleyenlerin oluşturduğu gruptur. Bunlar geniş arkadaş topluluğumuz içinde yaygın olan bu tip görüşlere öncülük ederek mevki kapmak isteyen haris politikacılar. Bunların sayıları elli-altmış geçmez. Bunlar iktidarın politikasına uygun davranmayı, iktidarın karşısında boyun kırma ve ona teslim olmayı "Politika ile uğraşmamak" şekline sokup yutturmaya çabalayan bölücüler ve çıkarıcılar. Bunlar, "Sayın bakanca arzederiz.", "Sayın yetkililerle görüşerek maşlarımızda artış sağlayabiliriz." edebiyatının adamlarıdır. Zaten yapılan çeşitli toplantı ve forumlarda

* Elektrik Mühendisliği Dergisi, Şubat 1971 Sayı: 170'den alıntılanmıştır

bunlar kendilerini hiç çekinmeden ortaya koymuşlardır (...)

Politika ile uğraşmak kimin işine yarar?

Öyleyse şimdi bunu düşünelim: Egemen sınıfların iktidarını yıkıp onun yerine başka bir iktidar kurmak için herkesin (Tabii egemen sınıflardan olmayan herkesin) mücadeleye atılmasını kim istemez? Apaçıktır ki egemen sınıflar istemez. Gerçekten bugün yurdumuzda politika bu sınıfların kapalı av alanı halinde tutulmaya çalışılmaktadır. «Talebe dersine çalışsın, mühendis projesini çizsin, politikayı biz yaparız ve başkası yapamaz. Yapmaya kalkarsa kafasını kırarız» denmeye getiriliyor. Şimdi bilerek bilmeyerek «Politika ile uğraşmama» propogandası yapanların kimin işine yarayacak şekilde davrandıkları ortaya çıkmış oluyor.

(...) Biz herkesin, bütün halkımızın politika ile yakından ilgilenmesini isteriz. Çünkü ortaya çıkarılacak kirli çamaşırlarımız yoktur. Çünkü sonuna kadar halkın çıkarlarını savunmaktan başka bir kaygumuz yoktur. Gerçeklerin ortaya çıkmasından yalnız gericiler ve halk düşmanları korkar (...)

Nasıl bir politika? Nasıl bir kalkınma?

Arkadaşlarımızın Türkiye'nin sanayileşmesi için çalışmamız gerektiğini belirten, ithalâtın azalmasını araştırmaların değerlendirilmesini isteyen davranışları gayet yurtsevercedir. Fakat bunları politika dışında düşünmek nasıl olabilir? Türkiye'nin, mühendisler bu yolda çalışmadıkları için yoksul ve yarı sömürge olduğunu söyleyebilir miyiz? Bu Amerikan uşaklarının, halk düşmanlarının politikasının

sonuçlarını, onların suçlarını üzerimize almak değil midir? Bu noktada politika ile ekonomi, politika ile kalkınma arasındaki ilişkileri ele almak gerekiyor. Bunun için gene dergimizin Ağustos 1970 tarihli 164. sayısına başvuralım:

«Aslında bütün yazdıklarımızı, her gün Amerikalı uzmanlarla burun buruna gelen, Türk teknik ve sanayiinin gelişmemesinin acısını duyan, kendi kişisel yeteneklerini geliştirme olanakları yerine, Amerikan emperyalizminin dikte ettiği plân ve projelerin hesapçılığını yapma koşulları içine atılan biz mühendisler çok yakından biliriz.

İşte bu söylediklerimiz, yurdumuzda mücadele halindeki iki cepheyi belirlemektedir. Birinci cephe, Amerikan emperyalizmi, işbirlikçileri ve toprak ağalarıyla tefecilerin cephesidir, ikinci cephe ise menfaatleri bunlarla gelişen işçi-köylü, şehir orta sınıf ve tabakalarıyla, milli burjuvaziye içine alan bütün milli sınıfların cephesi. Türkiye'nin kaderini bu iki cephenin savaşı tayin edecektir.

Biz mühendisler bu cephelerden hangisine dahiliz? Halkın cephesinde miyiz, yoksa halk düşmanlarının safında mıyız? Bir kere bizler geniş oranda şehir ve köylerin orta sınıflarından gelmekteyiz. Yani, diğer halk tabakalarıyla birlikte emperyalizmin sefalete mahkûm ettiği, sömürüye maruz bıraktığı insanların arasından. Bunun yanında emperyalizmin sömürüsü, emekçi halkımız gibi bizim üzerimizde de yoğunlaşmaktadır. Gerçekten, bugün mühendis kitlesi sanıldığı gibi ahım - şahım bir hayat sürmemektedir. Bunu gene en iyi mühendisler bilir. Son personel kanunu ile şartlar daha da ağırlaşmaktadır. Hem de yaptığımız iş hiç te halkımızın yararına değil, daha çok emperyalizmin yararına. Plan

ve projeler kendi inisiyatifimizle değil, emperyalizmin onayıyla ortaya çıkıyor. Bu durum yaptığımız bilimsel tahsille ve yurtseverlik duygularımızla hiçbir şekilde bağdaştırılamaz. Bu nedenlerle mühendislerin yeri antiemperyalist millî güçlerin yanındır (...)

Şimdiye kadar geniş mühendis kitleleri çok çeşitli etkenlerle bu mücadeleden uzak kalmışlardır. Bugün yavaş yavaş gelişmekte olan mücadelemiz içinde ortaya çıkan ve şimdiye kadar aramızda hakim olarak doğru hedeflere yönelmemizi önleyen yanlış görüşleri eleştirmek gerekmektedir. Bunların en önemli ve etkili olanlarından biri «politika ile uğraşmama» görüşüdür (...)

Bugün emperyalizme bağımlı bir ekonomide, ağır sanayi yerine montajcı sanayinin hakim kılındığı bir ülkede istenen nitelikte mühendislere ihtiyaç yoktur. Bugün Teknik üniversitelerimizden yetişen mühendisler bugünkü ekonomik işleyiş için yeterlidir. Yurdumuzda istenen teknik eğitim, gerekli sanayileşme ile atbaşı gidecektir. Sanayileşme ise güdülecek politika ile ve iktidarda işbirlikçilerin veya millî güçlerin bulunması ile yakından ilgilidir. Bunun gibi, üzerinde çalışacağımız plân, projelerin işbaşında bulunacak iktidarlara göre değişeceği açıktır. Son günlerde tartışmakta olduğumuz, Ortak Pazar, Personel Kanunu, Montaj Sanayii, Özel Okullar, Boğaz Köprüsü meseleleri için de aynı şeyler söylenebilir. Bütün bunlar verilmesi zorunlu bir iktidar mücadelesini yani geniş oranda politik bir mücadeleyi gerektirir. Biz bu konularda iktidara karşı direnirken veya onun görüşleri yanında yer alırken belli bir politik tutumu benimsemiş oluruz. Genişletirsek bütün insanların politikayla ilgili olduklarını söyleyebiliriz (...)